

Rahapelipoliittisen virkamiestyöryhmän kokouksen pöytäkirja 24.8.2021

Aika keskiviikko 24.8.2021 kello 9.00-11.00

Paikka Teams -kokous

Läsnä Jari Keinänen, pj. (poistui kello 10.42)
Katriina Laitinen, varapj. (poissa)
Mari Pajula (pj. kello 10.42-11.00)
Jukka Tukia
Esko Pyykkönen
Saini Mustalampi
Saaramia Varvio
Maria Heiskanen
Liisa Palola (kirj.)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja kävi läpi edellisen kokouksen pöytäkirjan, joka hyväksyttiin.

3. Rahapelihaittojen ehkäisyä tukevat ohjausrakenteet: sidosryhmäkyselyn vastaukset

Palola esitteli kesäkuussa tehdyn sidosryhmäkyselyn tulokset. Vastausten keskeisimpinä tuloksina olivat rahapelien ohjausjärjestelmän monimutkaiset ja sekavat rakenteet, omistajaohjaukseen liittyvät haasteet, järjestelmän puolueettomuus ja tuottojen vieminen valtion budjettiin. Lainsäädäntömuutoksia pidettiin oikeansuuntaisina, mutta riittämättöminä. Muutosehdotuksina olivat pelirajoitusten lisääminen, markkinoinnin rajoittaminen tai kieltäminen, rahapelien saatavuuden rajoittaminen, valvonnan kehittäminen ja pelaajadatan hyödyntäminen. Ohjelman toivottiin nostavan rahapelihaitat aidosti rahapelipolitiikan keskiöön, selkeitä ja konkreettisia tavoitteita ja mahdollisimman korkean tason kirjausta.

Tukia kommentoi kyselyn tuloksia todeten, että vastaajilla ei ole tietoa viranomaisten tehtävistä ja rooleista. Tästä syystä tiedotusta ja viestintää tulee kehittää ohjelmassa. Mustalampi kommentoi, että eri tahojen kuulemisissa esiin nousseet asiat ja palautteet on tärkeä pitää esillä ohjelman valmistelussa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

Puheenjohtaja totesi, että kuulemisissa saatu palaute tulee käsitellä ohjelmassa ja viestintää lisätään.

Pajula kommentoi, että viestintä on yksi ohjelman teemoista. Termejä ymmärretään eri tavalla, joten viestinnällisesti on tarpeen vastata vastauksissa esille nousseille väärinymmärryksille.

Heiskanen kertoi tulevasta kansalaiskyselystä, jossa yleisemmällä tasolla tullaan kysymään ihmisiltä, mikä on rahapelaamisen sääntelyn rooli ja tavoitetilä Suomessa sekä miten palvelut olisivat saavutettavia ja houkuttelevia. Luonnos on nyt kommentoilla THL:ssä, minkä jälkeen se lähetetään työryhmälle kommentoille.

Puheenjohtajan johdolla sovittiin, että sihteeristö valmistelee kyselyn vastausten pohjalta asiakirjan, jossa esitellään sellaiset asiat, jotka tulee arvioida osaksi ohjelmaa. Asiakirjan kokonaisuudesta keskustellaan seuraavan kokouksen aluksi.

4. Omistajaohjaus: VNK:n alustus

Pyykkönen esitteli VNK:n omistajaohjausosaston toimintaa ja tehtäviä sekä sitä, mitä valtion omistajaohjaus on Veikkauksessa. Vuonna 2020 valtion omistusyhtiöistä valtio sai budjettiin 1,5 miljardin kokonaistuloutuksen, josta Veikkauksen osuus oli noin 1 miljardia. Omistajaohjausosasto valmistelee jokaiselle yhtiölle omistajaohjausstrategian ja ohjaa yhtiöitä yhtiötimeissä. Tavoitteena on pitkäjänteinen omistaja arvon kasvattaminen. Yhtiötimeissä on analyysitoiminto, jossa on viisi analyttikkoo ohjaamassa yhtiön toimintaa eri työkalujen avulla eri näkökulmista. Tämän lisäksi omistajaohjaus etsii ja valitsee mm. yhtiön hallituksen, jonka jäsenen valinnassa osaamista peilataan omistajaohjausstrategian mukaisesti. Yhtiöiden omistajaohjausstrategioissa keskeinen asia on yritysvastuu ja sisältölinjaukset ovat kirjattu omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä, jonka valmistelussa VNK auttaa. Omistajaohjausosasto valmistelee ja esittelee asiat talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa, jossa tehdään isot linjaukset. Vuonna 2020 valtion omistusyhtiöistä valtio sai budjettiin 1,5 miljardin kokonaistuloutuksen, josta Veikkauksen osuus oli noin 1 miljardia.

Veikkaus on laissa säädetty erityistehtäväyhtiö, jolla on taloudellisen näkökulmien lisäksi yhteiskunnallisia tavoitteita ja toiminta tulee olla liiketaloudellisesti tehokasta. Omistajaohjausministeri ja VNK:n nimetty virkamies edustaa Veikkauksen yhtiökokouksessa. Lisäksi keskustelua käydään säännöllisesti hallituksen puheenjohtajan kanssa ja viestitään omistajaohjausstrategisia näkemyksiä, jotka viedään hallituspöytälinjattavaksi. Yritysvastuu on keskeinen periaate kaikille valtionyhtiöille, ja tätä painotetaan erityisesti Veikkauksen kohdalla, jonka olemassaolon oikeutus liittyy pelihaittojen ehkäisyyn. Veikkaukselle ei aseteta tulostavoitetta. Omistajaohjauksessa analysoidaan yhtiön taloudellista tehokkuutta ja kustannuksia sekä sitä, että toiminta hyödyttää eritystehtävää parhaalla tavalla. Yhtiö toimittaa kvartaaleittain talousraportit ja niistä käydään erikseen keskustelut. Omistajaohjausosaston tavoitteena on Veikkauksen pitkän aikavälin omistaja arvon kasvattaminen ja säilyminen, joka edellyttää yhtiön kilpailukyvyyn ylläpitämistä muuttuvassa toiminta- ja sääntely-ympäristössä. Tämä edellyttää taloudellista tehokkuutta ja strategista osaamista hallitukselta ja johdolta.

Yritysvastuu integroidaan yhtiön omaan strategiaan periaatepäätöksen edellyttämällä tavalla. Veikkaus on uudistanut strategiaa niin, että vastuullisuus on sen keskeinen elementti. Veikkauksen hallitus on vastuussa yritys vastuun toteutumisesta ja tavoitteista raportoidaan yhtiökokouksissa ja vuosikertomuksessa.

Puheenjohtaja kommentoi yhteistä omistajaohjausstrategian valmistelua todeten, että se valmistellaan niin, ettei siihen ole kommentointimahdollisuutta vaan VNK:n valmistelee sen.

Pajula totesi, että yhtiön toiminnassa on liiketaloudellisen menestymisen lisäksi olennaista pelihaittojen ehkäisy, joka vaatii pelihaittaosaamista. Onko tätä osaamista varmistettu sen lisäksi, että hallitukseen on tehty muutoksia tältä osin?

Pyykkönen vastasi, että hallituksen kokoonpanoa on muutettu, yhtiön sisälle on perustettu eettinen neuvottelukunta ja pelihaittaosaamista on yhtiön johdossa. Omistajaohjauksessa pelihaittaosaamista ei voi olla, mutta osaamista on tullut työryhmätyöskentelyn kautta. Järjestelmässä on pelihaittaosaamista ja tutkimusta, jotka ovat merkityksellisiä yhtiön liiketoiminnalle.

Varvio tiedusteli, onko omistajastrategian valmistelussa koordinaatiota SM:n suuntaan ja STM:n haittapuolen kanssa? Dialogi toimii yhtiön suuntaan niin tulisiko dialogia lisätä myös SM:n ja STM:n suuntaan? Poliisihallitus käsittelee yhtiön kanssa aiheita, joita ei tiedä onko käyty omistajan kanssa läpi ja ovatko siellä hyväksytyjä. Poliisihallitus antaa vastaukset, joihin pitäisi olla yhtenäinen näkemys eri toimivallasta ja rooleista huolimatta.

Puheenjohtaja vahvisti, ettei omistajaohjaukseen liittyvää keskustelua käydä VNK:n, STM:n, SM:n ja Veikkauksen kanssa yhdessä.

Pyykkönen vastasi, että omistajaohjausstrategian sisällön valmisteluun vaikuttaa monet asiat, mm. kvartaaliraportointi, työryhmätyöskentely, säädöstyöskentely huomioidaan, ja sitä päivitetään

neljännesvuosittain muodollisesti. Siinä huomioidaan toimintaympäristömuutokset. Pyykkösen mukaan tulee pohtia, onko dialogin lisääminen strategian valmistelussa kehittämisen paikka.

5. Työsuunnitelma

Heiskanen esitteli tämänhetkistä työsuunnitelmaa ja kertoi, missä asioissa ollaan edistytty ja mitä kokouksia ollaan sovittu.

6. Muut asiat

Pajula pyysi ilmoittamaan, jos tulevien kokouksien siirtäminen on tarpeen. Heiskanen esitteli tulevien kokouksien sisällön. Marraskuusta eteenpäin käydään läpi ohjelman kokonaisuutta.

Tukia tiedusteli, onko seuraavan kokoukseen jotakin erityistä näkökulmaa tai toivomuksia. Pajula täsmensi, että odotetaan esittelyä SM:n roolista osana kokonaisuutta, miltä ohjausjärjestelmä näyttää SM:n näkökulmasta ja onko kehittämistarpeita. Pajula tiedotti, että sihteeristön toimintaan saa tulla mukaan ilmoittautumalla itseään kiinnostaviin kokouksiin.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.00